

کتاب الصيام

کتاب روزه

والنظر في: أركانه، وأقسامه، ولواحقه.

شامل سه فصل است: ارکان روزه، اقسام آن و ملحقاتی در مورد آن.

وأركانه أربعة:

این فصل چهار رکن دارد:

الأول: الصيام

رکن اول: روزه [تعریف و توضیح]

وهو الكف عن المفطرات مع النية، ويكفي في رمضان وغيره أن ينوي صيامه متقرباً إلى الله. ولو نسيها ليلاً جدها نهراً ما بينه وبين الزوال. فلو زالت الشمس فات محلها واجباً كان الصيام أو ندباً، ويختص رمضان بجواز تقديم النية عليه. ولو سها عند دخوله فصام كانت النية الأولى كافية. وكذا يجزي نية واحدة لصيام الشهر كله.

روزه، یعنی اینکه شخص با نیت روزه از چیزهایی که آن را باطل می‌کند خودداری کند.

در ماه رمضان و در غیر ماه رمضان کافی است که روزه را جهت تقرب به خدا نیت کند؛ و اگر در شب، نیت کردن را فراموش کرد می‌تواند تا قبل از زوال (اذان ظهر) نیت کند. اگر اذان ظهر فرارسید مهلت نیت تمام شده است،^(۱) چه روزه‌اش واجب باشد و چه مستحب؛ فقط برای روزه ماه رمضان می‌تواند نیت را بر ماه رمضان مقدم کند^(۲) و اگر این‌گونه نیت کرد و وارد ماه رمضان شد و فراموش کرد دوباره نیت کند. (پس از وارد شدن به ماه رمضان نیت نکرد)

1- یعنی دیگر نمی‌تواند نیت روزه کند. (مترجم)

2- یعنی شب قبل از شروع ماه رمضان، نیت کند که کل این ماه را برای خدا روزه بگیرم. (مترجم)

و اولین روز را روزه گرفت، همان نیت اول کافی است. (نیتی که قبل از داخل شدن ماه رمضان انجام داده بود)، و به این ترتیب میتوان برای روزه گرفتن تمام ماه رمضان، تنها یک نیت کرد.

ولا يقع في رمضان صيام غيره، ولو نوى غيره واجباً كان أو ندباً أجزأ عن رمضان دون ما نواه. ولا يجوز أن يردد نيته بين الواجب والندب، بل لابد من قصد أحدهما تعييناً أو القرية المطلقة. ولو قصد الوجوب (أي من رمضان) آخر يوم من شعبان مع الشك لم يجزئ عن أحدهما، ولو نواه مندوباً أجزأ عن رمضان إذا انكشف إنه منه.

در ماه رمضان، نمیتوان روزه غیر رمضان گرفت و اگر نیت روزه دیگری بکند -چه واجب باشد چه مستحب- به عنوان روزه رمضان قبول می شود، نه آنچه نیت کرده بود.

نیت شک دار بین روزه مستحب و واجب جایز نیست، بلکه باید حتماً یکی را قصد کند یا اینکه روزه را (بدون تعیین وجوب یا استحباب) فقط به نیت قرب به خدا قصد کند.

اگر به قصد روزه واجب ماه رمضان، روز آخر شعبان را همراه با شک روزه بگیرد، روزه اش نه به عنوان مستحب حساب می شود و نه واجب؛ اما اگر روزه اش را به نیت مستحب گرفت، اگر بعد فهمید که ماه رمضان بوده (همان روزه مستحب) کفایت از روزه رمضان می کند.

ولو صام على أنه إن كان رمضان كان واجباً وإلا كان مندوباً لا يجزي وعليه الإعادة. ولو أصبح بنية الإفطار ثم بان أنه من رمضان جدد النية وأجزأ به، فإن كان ذلك بعد الزوال أمسك وعليه القضاء.

اگر در روز مشکوک به آخر شعبان یا اول رمضان نیت کند که اگر رمضان بود روزهاش واجب باشد و اگر شعبان بود مستحب باشد، کافی نیست و در صورتی که اول رمضان باشد دوباره روزه بگیرد. اگر به نیت روزه نگرفتن شب را به صبح برساند و بعد مشخص شود که رمضان است نیت روزه را تجدید می کند و همین کافی است، ولی اگر بعد از اذان ظهر فهمید واجب است از تمام مبطلات روزه خودداری کند و (پس از رمضان) قضای آن روز را بگیرد.

فروع ثلاثة:

سه مسئله:

الأول: لو نوى الإفطار في يوم رمضان ، ثم جدد قبل الزوال صح صيامه .

۱- اگر در روز ماه رمضان نیت کند که روزه اش را بشکند، سپس دوباره تا قبل از اذان ظهر نیت روزه کند، روزه اش صحیح است.

الثاني: لو عقد نية الصيام ثم نوى الإفطار ولم يفطر ثم جدد النية كان صحيحاً .

۲- اگر نیت روزه کند، سپس نیت کند که روزه را بشکند اما روزه را نشکند و دوباره نیت روزه کند، روزه‌اش صحیح است.⁽³⁾

الثالث: نية الصبي المميز صحيحة ، وصيامه شرعي .

۳- بچه‌مميز، هم روزه و هم نیت روزه‌اش صحیح و شرعی است.

3- فرقی نمی‌کند که قصدش برای شکستن روزه قبل از اذان ظهر بوده یا بعد از اذان ظهر (احکام الشریعه بین السائل و المجیب جزء سوم، صوم: ص 10)

